

POZIV DRŽAVLJANOM EVROPE OB VOLITVAH V EVROPSKI PARLAMENT JUNIJA 2009

**Premagovanje krize in soočanje z izzivi našega časa s pomočjo združene,
bolj povezane in bolj navzven usmerjene Evrope.**

V času, ko je pred državljani Evrope naloga, da v Evropski parlament izvolijo nove člane, se vsi zavedamo dejstva, v kako zahtevnem in težkem obdobju zgodovine živimo. Hkrati pa je to čas odločanja o naši lastni prihodnosti in prihodnosti naših otrok.

Spodaj podpisani, državljani držav članic Evropske zveze in držav kandidatk pozivamo državljane Evrope: evangelij in tradicije, ki izhajajo iz njega, nas nagovarjajo, naj razberemo znamenja časa, znamenja, ki nas vabijo, da spremenimo svoje življenje in tlakujemo pot bolj človeški družbi, ki spoštuje dobro vseh. Le združena Evropa lahko odgovori na trenutne izzive, tako da izrazi svoje najgloblje vrednote solidarnosti, pravičnosti in miru po vsem svetu. Zavedajmo se osebne odgovornosti za izgradnjo evropske stavbe.

Po dolgem obdobju negotovosti Evropejci zdaj znova hrepenijo po povezovanju. Hkrati Evropa občuti poln pritisk svetovne denarne in gospodarske krize, ki pa je tudi etična in duhovna kriza. Izgubljeno samozavest bomo znova pridobili le, če se bomo zavzeli za novo pobudo, v kateri mora Evropa igrati osrednjo vlogo, čeprav so njene ustanove oslabiljene zaradi negotovosti, ki še vedno visi nad procesom ratifikacije Lizbonske pogodbe. Globalna kriza nas vse sooča s težko preizkušnjo; preizkušnja je še težja za vse najbolj pomoči potrebne ljudi in narode na svetu. Hkrati ta preizkušnja nudi enkratno priložnost, da preusmerimo svoja gospodarstva in spremenimo svoje vedenje. Evropi daje priložnost, da se pojavi z novo močjo – če bomo znali ohraniti svojo sposobnost, da se upremo težavam in ostanemo zvesti vrednotam, ki so od vsega začetka oblikovale temelje te zgradbe, enkratne v zgodovini človeštva.

Čim hitreje uveljavimo določila Lizbonske pogodbe

Če želi Evropa v razmerah gospodarske krize odigrati enakovredno vlogo na mednarodnem odru, se mora opremiti z močnimi in demokratičnimi ustanovami, zato pozivamo svoje vlade in vse državljane Evrope, naj podprejo uveljavitev določil pogodbe, ki so jo v Lizboni podpisali voditelji držav in vlad. Pogodba ponuja resnično možnost ukrepanja in trdnejši temelj, iz katerega lahko zastavimo skupno iskanje ustreznih rešitev. Ob tem pozdravljamo odločitev Irske, ki je privolila, da bo še enkrat razmislila o svoji zavrnitvi pogodbe.

Ta pogodba je resnično zapleteno ubesedena in morda ne vedno dostopna bralcu, ki z njo ni seznanjen, tako kot vsako drugo besedilo, ki nastane po temeljitem posvetu 27 držav. Pa vendar, na način, kakršnega še ni bilo, zavzema jasna stališča o temeljnih evropskih vrednotah, medtem ko Evropski zvezi omogoča, da z različnimi procesi učinkovito odloča tudi v okviru razširjene povezave. Ista pogodba Evropski zvezi tudi omogoča, da je steber stabilnosti, solidarnosti in odprtosti proti Vzhodu in Jugu.

Čeprav pogodba ne omenja evropskih krščanskih korenin, vendarle z odobravanjem sprejemamo njene določbe, ki jih dejansko navdihujejo krščansko razmišljanje in krščanske vrednote. Prvič neka pogodba odprto priznava človeško dostojanstvo kot najpomembnejšo evropsko vrednoto in ga postavlja pred svobodo, demokracijo in enakost. Za cilje Evropske zveze postavlja mir, polno zaposlitev, vzdržen razvoj, svobodno in pravično trgovino, odpravo revščine, zaščito človekovih pravic ter spoštovanje in razvoj mednarodnega prava. Pojem solidarnosti – do sedaj redko uporabljen v pravu Evropske zveze – ima v Lizbonski pogodbi središčno mesto.

Listina o temeljnih pravicah, ki je sestavni del sporazuma, povezuje klasične temeljne pravice s socialnimi pravicami. Tako med drugim zagotavlja dostop do socialne varnosti, do socialne pomoči in prebivališča; zagotavlja zaščito družine, zaščito otrokovih pravic, starejših občanov in invalidov; zagotavlja pravico do azila in

bioetična načela, kot je denimo prepoved reproduktivnega kloniranja, evgenike, uporabe človeškega telesa v komercialne namene ipd. Pogodba varuje položaj evropskih Cerkev, kot to določa nacionalno pravo posamezne države članice, upošteva istovetnost in prispevek, ki je poseben za vsako Cerkev, ter poziva Evropsko zvezo, naj s Cerkvami ohranja odprt in reden dialog.

Končno pa pogodba med drugim predvideva večje pristojnosti Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov, omogoča večjo preglednost, neposrednejše sodelovanje državljanov, večjo jasnost pri delitvi odgovornosti in izboljššan nadzor nad subsidiarnostjo.

Ker krepi učinkovitost in demokratično legitimnost Evropske zveze, pogodba Evropi omogoča, da se sooči s tremi največjimi izzivi današnjega časa: globalizacijo, podnebnimi spremembami in demografskim spreminjanjem.

Da bomo lažje odgovorili na globalizacijo gospodarstva, oblikujmo solidarnjšo Evropo

Globalizacija trgovinskih in denarnih odnosov se je v zadnjih dveh desetletjih razširila z vrtoglavo hitrostjo. Vendar še zdaleč niso bili vsi deležni sadov te rasti. Vsi lahko danes opazujemo zlom sistemov, ki jim je vladalo neomejeno množenje denarnih instrumentov, označevalo pa jih je pomanjkanje predpisov, preglednosti in odgovornosti udeležencev. Hkrati smo priče vnovičnemu rojstvu skušnjave protekcionizma in celo znotraj Evropske zveze refleksu "vsak zase".

Da bi preprečili tovrstno neravnovesje, moramo gospodarstvo nujno postaviti v službo ljudi – in to vseh ljudi. To pomeni visoko ceniti človeško delo, spodbujati podjetniški duh in vrniti državi vlogo varuha javnega interesa. V luči novih dejstev moramo posodobiti evropski model socialno-tržnega gospodarstva. Okrepiti je treba njegovo poslanstvo, ki se zavzema za spravo med gospodarsko učinkovitostjo in socialno pravičnostjo, enake možnosti za vse in solidarnost. Ta solidarnost se ne sme ustaviti na državnih mejah; Evropa mora uporabiti nenadomestljive izkušnje, ki jih je nabrala v dolgih letih, in pogumneje zavarovati interese najranljivejših med nami.

Zaradi njenega velikega vpliva v svetu je zato Evropska zveza poklicana k podpori politiki globalne regulacije, ki jo podpirajo mednarodne vladne strukture in spodbujajo instrumenti nadzora. Med njimi so Mednarodni denarni sklad, Svetovna trgovinska organizacija in Združeni narodi, ki morajo pri tem odigrati ključno vlogo, hkrati pa priznati ustrezno vlogo pri odločanju rastočim gospodarstvom in najrevnejšim državam sveta, še posebej na afriški celini.

Da se bomo lahko spopadli s klimatskimi spremembami, oblikujmo Evropo, ki bo spoštljivejša do prihodnjih rodov

Velike podnebne spremembe so tu; njihove posledice za prihodnje rodove so očitne, človek pa zanje dokazano odgovoren. Kot kristjani verujemo, da nam je Bog zaupal Stvarstvo, da smo le njegovi 'varuhi', naša naloga pa je, da ga odgovorno uporabljamo. Toda industrijski narodi, pa tudi drugi, ki bodo to še postali, se še naprej zanašajo na produkcijske metode in življenjski slog, ki vodijo do nebrzdanega izkoriščanja dostopnih virov. Kot nam je dobro znano, posledice podnebnih sprememb, kot so orkani, poplave in suše, najpogosteje prizadenejo najrevnejše države in netiyo spore glede dostopa od vode in hrane.

Neizpodbitno dejstvo je, da lahko podnebne spremembe presežemo le s preusmeritvijo gospodarske rasti, da bi tako zmanjšali porabo energije in neobnovljivih naravnih virov na splošno. Le združena Evropa se lahko, kljub trenutni denarni in gospodarski krizi, obveže, da bo izpeljala pogumne in nujno potrebne pobude. Vse odločitve, ki so bile v tej smeri že sprejete, sicer z veseljem pozdravljamo, vendar menimo, da morajo iti dejanja še dlje. Vsak izmed nas mora osebno sodelovati v teh prizadevanjih, priznati moramo, da je sprememba življenjskega sloga nujno potrebna, še posebej v industrijskih državah. Najpomembnejše je, da znova najdemo zmernost pri porabi dobrin in pri naših potovalnih navadah, s čimer se bomo lažje izognili ekološki katastrofi; hkrati s tem dobimo možnost, da se obrnemo proč od življenja, prežetega z materializmom, in se bolj odpremo bogastvu medosebnih odnosov.

Da se bomo lažje soočili z demografskimi izzivi, oblikujmo velikodušnejšo Evropo

Tretji večji izziv, pred katerega je postavljena večina evropskih držav, je demografski izziv, ki ga predstavlja hkratno staranje in krčenje prebivalstva. Mednarodne primerjave kažejo, da je Evropa celina, ki jo ta pojav najbolj prizadeva. Med družbeno-gospodarskimi posledicami teh demografskih sprememb so preobremenjenost socialnih sistemov, srednjeročno pomanjkanje delovne sile, povečana odvisnost in socialna osamitev ostarelih ter povečana možnost medgeneracijskih sporov.

Čeprav so vzroki za ta položaj različni, lahko odgovore na omenjene izzive najdemo predvsem, če bomo večjo pozornost namenili blaginji družin, osnovnih celic naše družbe, ter mlajši generaciji. Države članice, prav tako kot Evropska zveza v okviru svojih odgovornosti, morajo spodbujati in ščititi razcvet družinskega življenja. Ustvariti moramo okoliščine, ki bodo staršem omogočale izpolnitev želje po otrocih ter uskladitev družinskega in poklicnega življenja. Da bi dosegli ta cilj, moramo mobilizirati celo vrsto politik: zdravstveno, izobraževalno, zaposlitveno; pozvati moramo celotno družbo, naj odpre možnosti za mlajše generacije in hkrati bolj upošteva vlogo starejših.

Približno tri četrtine rasti prebivalstva v Evropi je danes posledica mednarodnih priseljevanj. Pričakujemo, da se bo priseljevanje nadaljevalo, saj s tem vsaj delno nadomestimo krčenje prebivalstva. Prav zaradi tega se mora naša družba zavezati, da bo dobro poskrbela za integracijo priseljencev in spoštovala različnost.

Na splošnejši ravni pa družinske in integracijske politike ne more narekovati le gospodarska potreba. Prizadevanja za nadzirano priseljevanja ne smejo biti pomembnejša od spoštovanja pravice vsakega posameznika, da živi v krogu družine. Mesto in vloga imigracijske politike se, tako kot spoštovanje etnične, kulturne in verske raznolikosti v naši družbi, dotika splošnega občutka za odprtost in gostoljubje. Zavezani smo tem vrednotam, še posebej, če smo kristjani.

Priznati pa moramo, da je vsaj občasno nastajal vtis, da evropske ustanove ogrožajo integriteto družine. Obstaja namreč tveganje zanikanja razlik med spoloma in nepriznavanja kakršnih koli razlik med materinsko in očetovsko vlogo. Glede tega moramo poudariti, da ne trenutno veljavne evropske pogodbe ne Lizbonska pogodba Evropski zvezi ne dajejo pooblastil za sprejem zakonov, ki urejajo področje družinskega prava in pravice do življenja. Ti področji ostajata v izključni pristojnosti držav članic.

Na koncu pozivamo vse državljane Evrope, še posebej kristjane, naj odgovorno sodelujejo v evropski demokratični razpravi.

Evropski državljani, udeležimo se volitev junija 2009. Zavedajmo se pomena evropskega povezovanja in upanja, ki ga Evropa še naprej predstavlja pri zagotavljanju miru in pravičnosti na svetovni ravni. Zahtevajmo od različnih političnih skupin, naj za te volitve oblikujejo resnično evropsko vizijo. Podprimo tiste kandidate, ki se bodo v Evropskem parlamentu zavzemali za politiko, ki jo navdihuje spoštovanje človekovega dostojanstva – za Evropo večje solidarnosti, večjega spoštovanja prihodnjih rodov in večje velikodušnosti. Naj nas kot odgovorne volivce na naslednjih volitvah ne prepričajo populistična gesla. Izgradnja skupne evropske stavbe je znova osrednja naloga Evropejcev in poslanstvo Evropskega parlamenta je, bolj kot drugih ustanov Evropske zveze, da predstavlja vse državljane.

Še nikoli prej ni bilo poslanstvo Evropske zveze – biti dejavnik miru v svoji regiji in po vsem svetu – jasnejše kot danes. Storimo vse, kar je v naši moči, da ne bo zamudila svojega zmenka z zgodovino!

Jérôme Vignon

Predsednik francoskih socialnih tednov (SSF) – Francija

Hans Joachim Meyer

Predsednik Osrednjega odbora nemških katoličanov (ZdK) – Nemčija

Michel Camdessus
Častni predsednik francoskih socialnih tednov (SSF) – Francija
Henryk Woźniakowski
Predsednik založniške hiše ZNAK – Poljska
Andrea Olivero
Predsednik ACLI – Italijanske zveze krščanskih delavcev – Italija
Hein Pieper
Direktor katoliške mreže – Nizozemska
Antoine Arjakovsky
Direktor Inštituta za ekumenske študije Lviv, Ukrajinske katoliške univerze, Predsednik ekumenskega socialnega tedna Lviv – Ukrajina
Neven Šimac
Podpredsednik Centra za dokumentacijo in evropske raziskave Robert Schuman, Zagreb/Split – Hrvaška
Anna Moskwa
Center za evropska srečanja – Fundacija Nowy Staw – Poljska
Peter Grubits
Generalni tajnik Avstrijske katoliške akcije (KAÖ) – Avstrija
Pierre Lecocq
Predsednik združenja UNIAPAC Evropa – Mednarodne krščanske zveze poslovnežev – Pariz
Peter Annegarn
Predsednik Medškofijskega sveta za laike (CIL) – Belgija
Josiane Caproens
Predsednik Medškofijskega pastoralnega sveta (IPB) – Belgija
Carine Devogelaere
Koordinatorica Medškofijskega pastoralnega sveta (IPB) – Belgija
Frank Turner SJ
Direktor pisarne OCIPE – Jezuitske evropske pisarne – Bruselj
Henri Madelin SJ
OCIFE – Jezuitska evropska pisarna – Strasbourg
Violeta Barbu
Član IXE – Romunija
Pedro Sols Lúcia in María Luisa Lladó Hädinger
Člana IXE – Španija
Anne van der Vaeren
Članica IXE – Belgija
Pierre Deschamps
Predsednik združenja EDC – Krščanski podjetniki in menedžerji – Francija
Tomáš Halík
Predsednik Češke krščanske akademije – Praga
Michel Van Aerde OP
Direktor Dominikanskega združenja ESPACES – Bruselj
Ignace Bertin
ESPACES – Bruselj
Markus Schlagnitweit
Direktor Avstrijske katoliške socialne akademije – Avstrija
Clotilde Nyssens
ALTERCITÉ – Belgija
Yves Coulomb